

ikke om, at det, hvorom der her er Spørgsmaal, maa være blevet debatteret dengang og derefter igjennem Stemmegivning i begge Thing have faaet sin endelige Afgjørelse, hvilken jeg ikke synes, at der kan være tilstrækkelig Grund til allerede nu at fravige. Jeg maa derfor vedblivende være af den Mening, at Lovforslaget ikke egner sig til videre Fremme. Jeg vil saaledes stemme imod Sagens Overgang til anden Behandling, og jeg vil tilraade de ærede Medlemmer at følge mig i denne min Afstemning.

Sass: Dersom Studsmaalsbøger overhovedet skulle bibeholdes, saa finder jeg det urimeligt, at der skal være noget Forbud imod, at ethvertsomhelst Vidnesbyrd maa indføres i dem. Jeg vilde derimod finde det rimeligst, at man overlader til en gjensidig Overenskomst imellem Huusbonden og Lyendet, hvorvidt noget Vidnesbyrd skal indføres i dem, da Lyendet jo, naar det ønsker et saadant Vidnesbyrd, kan være meget bedre tjent med at have det skrevet i den Bog, som det dog skal være i Besiddelse af, end at have det paa et løst Stykke Papir, eller med slet intet at have. Det maatte jo være bygget paa en gjensidig Overenskomst, saaledes, at naar Lyendet, navnlig det gode Lyende — som jo allsaa paa denne Maade ikke vilde kunne lide Uret — af Huusbonden forlangte et Vidnesbyrd, og han var villig til at give det, skulde der Intet være iveien for, at der gaves et Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen; ønskedes intet Studsmaal, vilde Sagen falde bort af sig selv, idet der ingen Forpligtelse skulde være til at give det eller tage imod det. Naar Lovforslaget bliver saaledes affattet, hvad jo kan skee ved en simpel Forandring til 2den Behandling, skal jeg ikke have Noget imod dets Fremme.

Thalbiter: Da Loven af 10de Mai 1854 var under Forhandling her i Rigsdagen, havde jeg den Ære at være Medlem af det her i Landstinget nedsatte Udvalg. Det Spørgsmaal, som nu her er bragt paa Bane, kom naturligviis ogsaa under Forhandling i dette Udvalg, og der var da Stemning for det Samme, som dette Forslag gaaer ud paa, men

det var dog kun en Minoritet, som indstillede det til Vedtagelse, og, saavidt jeg erindrer, gik Indstillingen endogsaa saa vidt, at Studsmaalsbøger slet ikke skulde have. Til denne Minoritet sluttede jeg mig, da jeg fandt, at det var en Mangel ved det ellers meget gavnlige og heldige Lovforslag, at det ikke affastede dem. Der reiste sig ikke saa vægtige Stemmer for vort Forslag her i Landstinget, og jeg troer, at det kun var Justitsministerens bestemte Erklæring, som bevirkede, at det dengang ikke fik Majoritet, og, saavidt jeg erindrer, var der en ikke ubetydelig Minoritet for det. Min Anskuelse om dette Forhold er bleven bestyrket ved den Erfaring, jeg har høstet i de 10 Aar, siden Loven af 10de Mai 1854 udkom, den Anskuelse nemlig, at det vilde være heldigt saavel for Huusbond som for Lyende, at disse Paategninger i Studsmaalsbogen kunde bortfalde; jeg vil ogsaa troe, at det var heldigt, om der slet ikke var Studsmaalsbøger, men herom foreligger jo intet Forslag, og i Mangel heraf kan jeg ikke Andet end stemme for det foreliggende Lovforslags Fremme. De, der have levet i disse Forhold, vilde vistnok indrømme, at der ikke har været saa saa uhyggelige Politiretsfager anlagte i den Anledning og det er kun saa Dage siden, at jeg i et Blad saae, at der havde været Sag anlagt mod en Huusbond, fordi han havde skrevet Noget i en Studsmaalsbog, som Lyendet ikke kunde være tjent med at føre om med sig. Jeg skal allsaa stemme for Lovforslagets videre Fremme.

Sasle: Efter de Tilringer, der nu kaldt fra den ærede sidste Taler, kan jeg indskrænke mig til en enkelt Bemærkning, nemlig til at imødegaae, hvad der før blev sagt af den ærede 1ste Landstingsmand for 11te Kred (Rosensørn-Teilmann). Han holdt paa, at det for det gode Lyende var saa vigtigt at beholde Studsmaalsbøger. Jeg vil spørge, om det for det gode Lyende er godt at faae et slet Studsmaal? Det kan let hændes, at et godt Lyende kan blive uretfærdig behandlet i Studsmaalsbogen, og jeg gad vidst, om dette er noget Gode? Det ærede Medlem gik i det Hele ud fra den Forudsætning, at det altid var paalidelige Dplysninger, man fik af Studsmaals-